

بیشترین علت بروز HIV در ایران چیست؟#۴۷؛ چرا آمار زنان مبتلا افزایش یافته؟

سرپرست مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت گفت: روابط جنسی بیشترین علت بروز HIV در سال ۱۴۰۱ در ایران است.

به گزارش سایت خبری پرسون، دکتر شهنام عرشی با تاکید بر اینکه HIV یک بیماری عفونی قابل کنترل و درمان است، درباره آخرین وضعیت بروز ایدز در کشور، گفت: بر اساس نظام جامع مدیریت داده‌های الکترونیک HIV کشور، تا پایان شهریور سال ۱۴۰۱ از بین افراد مبتلا به HIV شناسایی، ثبت و گزارش شده ۲۳ هزار و ۲۱۲ نفر زنده هستند که از این تعداد، ۱۷ هزار و ۵۱۷ نفر حداقل یکبار در یک سال گذشته خدمات مربوط به مراقبت و درمان HIV را دریافت کرده و ۱۶ هزار و ۳۸۶ نفر نیز تحت درمان قرار دارند.

وی با اشاره به اینکه مطابق روش‌های آماری تخمین زده می‌شود که ۵۲ هزار و ۷۱۴ نفر در کشور مبتلا به HIV هستند، تصریح کرد: کل موارد ثبت شده از ابتدا تا کنون ۴۴ هزار و ۷۶۲ نفر بوده است که مرگ ۲۱ هزار و ۵۵۰ نفر آنها ثبت شده است و ۵ هزار و ۶۹۵ نفر نیز در یکسال گذشته برای دریافت خدمات به مراکز ارائه دهنده خدمت مراجعه نکرده‌اند.

چرایی افزایش سهم زنان در ابتلا به HIV

او ادامه داد: اگرچه ۸۱ درصد کل موارد مبتلا را مردان و ۱۹ درصد را زنان تشکیل می‌دهند، اما الگوی راه انتقال و درصد ابتلای زنان و مردان در سال‌های اخیر تغییر کرده است؛ به گونه‌ای که از کل موارد شناسایی و گزارش شده در شش ماهه اول سال ۱۴۰۱ به میزان ۳۱ درصد موارد را زنان و ۶۹ درصد را مردان تشکیل داده‌اند.

وی درخصوص علل افزایش روند ابتلای زنان به HIV بر اساس مقایسه آمار تجمیعی و سالیانه، تصریح کرد: البته هنوز هم نسبت آقایان مبتلا چند برابر خانم‌ها است؛ زیرا در گروه‌های اول بیمارانی که در معتادان تزریقی شناسایی شدند، تعداد آقایان بیشتر بود و از طرفی در طول زمان هم برخی از این آقایان جان خود را از دست می‌دهند که متناظر با آن طبیعتاً آمار خانم‌های مبتلا به HIV افزایش می‌یابد. اصولاً روند آمار به این سمت می‌رود که آمار هر دو گروه به یکدیگر نزدیک و تقریباً برابر شوند.

نیمی از مبتلایان در سنین ۲۵ تا ۳۹ سال

او درباره گروه سنی مبتلایان نیز به ایسنا اظهار کرد: ۵۵ درصد از کل موارد شناخته شده در زمان تشخیص، در گروه سنی ۲۵ تا ۳۹ سال بوده‌اند و الگوی انتقال سنی در سال‌های اخیر تغییری نکرده است.

روابط جنسی بیشترین علت بروز HIV در سال ۱۴۰۱

عرشی درخصوص سهم علل ابتلا به HIV، توضیح داد: در بین کل مواردی که از سال ۱۳۶۵ تاکنون در کشور به ثبت رسیده‌اند به ترتیب، تزریق با وسایل مشترک در مصرف کنندگان مواد مخدر ۵۶.۷ درصد، رابطه جنسی محافظت نشده ۲۵.۲ درصد و انتقال از مادر به کودک ۱.۷ درصد بوده و همچنین راه انتقال در ۱۶.۲ درصد از این گروه نامشخص مانده است. این درحالی است که در بین مواردی که در شش ماهه اول سال ۱۴۰۱ تشخیص داده شده‌اند راه احتمالی انتقال در ۱۴.۱ درصد موارد اعتیاد تزریقی، ۵۷.۱ درصد روابط جنسی، ۱.۳ درصد مادر به کودک و در ۲۷.۵ درصد هم راه احتمالی ابتلا بیان نشده است.

او تاکید کرد: البته با افزایش برنامه‌های کنترلی برای جلوگیری از بروز HIV به دنبال اعتیاد تزریقی که طی سال‌های گذشته انجام دادیم، طبیعی است که سهم سایر عوامل انتقال از جمله انتقال جنسی افزایش یابد.

عدم انتقال HIV از طریق خون آلوده با پالایش خون سالم

وی درباره سهم ابتلا از طریق خون و فرآورده‌های خونی آلوده، اظهار کرد: راه انتقال ۰.۲ درصد از این موارد تجمیعی مربوط به خون و فرآورده‌های خونی در سال‌های پیش از اجرای سیاست پالایش ۱۰۰ درصدی خون سالم توسط سازمان انتقال خون است و خوشبختانه امسال هیچ مورد ابتلا جدیدی از طریق خون و فرآورده‌های خونی ثبت نشده است.

برنامه‌های ۳ و ۵ ساله وزارت بهداشت برای مدیریت HIV

او درباره برنامه‌های فعلی و در دست اقدام وزارت بهداشت برای شناسایی و درمان مبتلایان HIV/ایدز، اظهار کرد: برنامه کنترل HIV در کشور در قالب برنامه‌های ۳ یا ۵ ساله اجرا می‌شود. اولین برنامه ۵ ساله در سال ۱۳۸۱ تدوین شده است و طبق آن زمان بندی برنامه‌های بعدی انجام شده است.

عمده رویکرد سال‌های اخیر این بوده است که از شرکای مختلف در قالب ۲۳ سازمان و وزارتخانه درگیر در این برنامه کمک بگیریم؛ زیرا برنامه کنترل HIV موضوعی بین دستگاهی است و نیازمند مشارکت سازمان بهزیستی، زندان‌ها، وزارت کشور و... است.

وی افزود: اصل برنامه ما این است که وقتی مبتلایان را در هر گروهی (معتاد، زندانی و...) شناسایی کردیم آنها را تحت مراقبت و درمان قرار دهیم. آنها به صورت دوره‌ای برای انجام آزمایش و دریافت دارو به مراکز ما مراجعه می‌کنند که بیماری کنترل شده و خطر گسترش HIV نیز به حداقل برسد. یک اصل مهم دیگر نیز انگ زدایی از بیماری HIV است که مبتلایان با خیال آسوده برای تشخیص، آموزش و درمان به مراکز درمانی مراجعه کنند.

افزایش چشمگیر مبتلایان تحت درمان HIV طی ۱۱ سال گذشته

سرپرست مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت با تاکید بر اینکه با افزایش مشارکت بین بخشی دستاوردهای خوبی در زمینه تشخیص و درمان HIV رخ داده است، بیان کرد: به گونه‌ای که بیش از ۹۰ درصد افراد HIV مثبت شناسایی و وارد سیستم درمانی می‌شوند؛ به نحوی که از حدود ۲هزار و ۵۸۰ نفری که در سال ۱۳۹۰ شناسایی کرده و تحت درمان داشتیم اکنون به بیش از ۱۵ هزار نفر مبتلای تحت درمان رسیده‌ایم.

درمان رایگان HIV در مراکز مشاوره بیماری‌های رفتاری

وی تاکید کرد: نکته بسیار مهم که مبتلایان به HIV باید از آن آگاه باشند این است که درمان این بیماری ویروسی در کشور ما کاملاً رایگان است و عمدتاً از طریق مراکز مشاوره بیماری‌های رفتاری ارائه می‌شود. مردم برای مشاهده آدرس مراکز مشاوره بیماری‌های رفتاری که در کل کشور پراکنده است به سایت وزارت بهداشت و قسمت بیماری‌های واگیردار مراجعه کنند. حسن ارائه خدمات در این قالب این است که از بروز و گسترش بیماری جلوگیری می‌شود چون افرادی که دارو مصرف می‌کنند و بیماری آنها تحت کنترل است نسبت به سایر مبتلایان که درمان نمی‌شوند قدرت انتقال ویروس کمتری دارند.

وی درباره تاثیر مثبت درمان مبتلایان به HIV، افزود: به عنوان مثال سال گذشته با اینکه تعدادی مادر باردار مبتلا به HIV داشتیم اما هیچ نوزاد HIV مثبتی از این مادران به دنیا نیامده است؛ چراکه مادران تحت مراقبت بودند.

تامین داروی مبتلایان به HIV بدون هیچ مشکلی

عرشی درخصوص نحوه تامین داروی مبتلایان، توضیح داد: خوشبختانه تاکنون مشکل عمده‌ای در زمینه تامین داروی بیماران مبتلا به HIV نداشتیم؛ زیرا تعداد بیماران از قبل برای ما مشخص است و امکان تخمین میزان مورد نیاز فراهم است و ما از قبل برای تهیه دارو فکر می‌کنیم. مشکل تامین دارو زمانی پیش می‌آید که تعداد بیمارانی که به مراکز درمانی مراجعه می‌کنند مشخص نباشد و بنابراین در مورد HIV این موضوع صدق نمی‌کند. به طور کلی هزینه درمان بیماران مبتلا به HIV بسته به داروهایی که مصرف می‌کنند، عدد کمی نیست.

چالش شناسایی مبتلایان

او با اشاره به اینکه اصلی‌ترین چالش وزارت بهداشت در زمینه مبتلایان به HIV این است که به تعداد مدنظر شناسایی بیماران نرسیده است، گفت: امیدواریم طی برنامه‌های آتی بیماران بیشتری شناسایی کنیم. درمورد خود بیماران هم باید این باور در جامعه به وجود آید که HIV یک بیماری عفونی قابل کنترل است و هر چه زودتر بیمار برای درمان اقدام کند، حداقل مشکل را خواهند داشت.

رئیس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت در پایان صحبت‌هایش درباره آثار کرونا بر شناسایی و درمان مبتلایان به HIV، به ایسنا بیان کرد: مقدار محدودی افت شناسایی موارد را داشتیم اما چون بیماران شناسایی شده از قبل آموزش دیده بودند در بعد درمانی طی حدود سه سال گذشته مشکل خاصی رخ نداد و افت جبران نشده، نداشتیم.

منبع: ایسنا